

III.

Beteenking

over

Forslag til Lov om Lønninger for de ved Skolelærer-Seminarierne ansatte Forstandere og Lærere m. m.

Undertegnede af Folkethinget nedsatte Udvalg har ikke fundet nogen tilstrækkelig Anledning til at indlade sig paa en almindelig Drøftelse af det Spørgsmaal: om vore Skolelærerseminarier i deres nuværende Form kunne ansees for hensigtsmæssige Indretninger; thi deels forudsætter selve nuværende Lovforslag, at Seminarierne have flere Mangler, som bør søges afhjulpne, deels aabner det Veien for en Concurrence, hvis Indflydelse vel ikke nu vil kunne fuldstændig vurderes, men hvoraf man dog tør haabe gavnlige Virkninger.

Bed den Deel af Lovforslaget, som gaaer ud paa at forbedre Lønnen for de ved Seminarierne ansatte Forstandere og Lærere, har Udvalget ingen væsentlige Grindringer at gjøre; vi troe, at det ikke vil være muligt at tilføre disse vigtige Dannelsesanstalter dygtige Lærere for en ringere Løn end den, som foreslaaes, og vi have, ved at undersøge de stedfindende Forhold, overtydet os om, at de i sidste Punktum af første Paragraphs 5te Stykke og i 2den Paragraphs sidste Punktum indeholdte Bestemmelser maae ansees for hensigtsmæssige. Dog maae vi foreslaae, at der til 5te Stykke i 1ste Paragraph gjøres en Tilføining, hvorved der bestemmes, hvormange ugentlige Timer en Seminarie lærer skal være pligtig at undervise, ligesom vi ogsaa finde det hensigtsmæssigt, at der i 2det og 3die Stykke af 1ste § gjøres den Forandring, at det stigende Lønningstillæg, som er indrømmet de Forstandere, der tillige ere Sognepræster, indskrænkes til et Tillæg af 200 Rd. efter de 5 første Aars Tjeneste, hvorimod den Hjælp, som ydes til Capellanhold, udvides til 400 Rd.

Omendstjondt Udvalget maa være enig i, at det, for at tilføre Seminarierne Lærere med tilstrækkelig Sagkundskab i visse Fag, kan blive nødvendigt at tillægge een af Lærerne ved hvert Seminarium samme Løn, som ved Lov af 28de Marts 1855 er bestemt for Overlærerne ved de lærde Skoler, saa formener det dog, i Genhold til de under Sagens første Behandling i Thinget derfor ansøgte Grunde, at Lovforslagets § 3 bør udgaae.

Stjebetfor denne Paragraph foreslaaer Udvalget derimod, at der optages en ny § 3, hvori bestemmes, at Undervisningen paa samtlige Seminarier skal meddeles i 3 aarige Cursus, og disse Anstalter gjøres tilgjængelige ogsaa for andre unge Mennesker end netop dem, som agte at uddanne sig for Lærerfaget. En saadan Udvidelse vil naturligviis ikke kunne skee uden forøgede Udgifter, men vi holde os forvissede om, at disse med Beredvillighed ville blive bevilligede af Rigsdagen, eftersom da Seminarierne ville kunne virke i videre Kred og hidrage til at afhjælpe de Savn, der føles hos en stor Deel af Befolkningen.

Den Deel af Lovforslaget (§ 4), som bestemmer, at der aarlig skal afholdes en Skolelærerexamen, hvorved unge Mand, som ønske at virke som Skolelærere, kunne forskaffe sig Adkomst dertil, uden først at lade sig optage paa et Seminarium, ansee vi for at være meget heldig og hensigtsmæssig. Vi troe, at den Concurrence, som derved aabnes med Seminarierne, ikke vil blive uden heldige Virkninger, og forvente, at Ministeriet for Kirke og Undervisningsvæsenet, som ved Optagelsen af denne Paragraph er kommet et af det i sidste